

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
สถาบันวิทยาลัยชุมชน

เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567 ภายใต้เครื่องมือแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ข้อ O30 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- (1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- (2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ (ต้องประเมินอย่างน้อย 1 ภารกิจ)
- (3) การจัดซื้อจัดจ้าง
- (4) การบริหารงานบุคคล

ตารางที่ 1 นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต อ้างอิงตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น
	ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
	ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง” หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอกระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอการ สัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น การโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับ การดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น
ของขวัญ (ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับ ของขวัญของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ พ.ศ. 2565)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่อนักการเมืองหรือข้าราชการ ให้เป็นรางวัล ให้ โดยเสนอ ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึง ประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่ จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับการบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการ เดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่า จะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของไว้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา 128 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2561 ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 3 ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจาก ญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือ วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตใน อนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการ ทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผล จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความ เสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต อ้างอิงตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

- 1) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ
- 2) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 4) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ

ค้นหากระบวนการงานซึ่งเป็นการปฏิบัติงานหลักที่มีความเสี่ยงการทุจริต อาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตมีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริต ด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พบบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการงานใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการงานนั้นมาระบุรายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามี รูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่ เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความ เสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้ คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) วาอยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตาม แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่า มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่รูปแบบการทุจริต หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ 2 เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต หรือ เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต หรือ เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต หรือ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต หรือ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต หรือ เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น

ตารางที่ 3 เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)			
	ถูกฟ้องร้อง/ร้องเรียน	การปฏิบัติงานและวินัย บุคลากร	ความเสียหาย
5	- คดีขึ้นสู่ศาลและถูกตัดสินว่าผิด - เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม	ถูกเลิกจ้างออกจากงาน และอันตรายต่อร่างกายและชีวิตโดยตรง	มูลค่าความสูญเสีย / เสียค่าปรับตั้งแต่ 2 ล้านบาทต่อปี
4	- คดีอยู่ในชั้นศาล - ฟ้องร้องต่อหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น	ถูกลงโทษทางวินัย ตัดเงินเดือน ไม่ได้ขึ้นเงินเดือน	มูลค่าความสูญเสีย / เสียค่าปรับไม่เกิน 2 ล้านบาทต่อปี
3	- ออกสื่อ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว	ถูกทำทัณฑ์บน คุณภาพชีวิตและบรรยากาศการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม	มูลค่าความสูญเสีย / เสียค่าปรับไม่เกิน 1 ล้านบาทต่อปี
2	- มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแสภายในสถาบัน - หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง	ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง	มูลค่าความสูญเสีย / เสียค่าปรับไม่เกิน 5 แสนบาทต่อปี
1	- มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแสภายในส่วนงาน - ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน	ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง	มูลค่าความสูญเสีย / เสียค่าปรับไม่เกิน 1 แสนบาทต่อปี

ตารางที่ 4 เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถาบันวิทยาลัยชุมชน ประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ในประเด็นนี้ “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบน ในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีการกีดกันการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558”

(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ในประเด็นนี้ให้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนให้สอดคล้องกับการให้บริการตามภารกิจ ตัวอย่างเช่น

ภารกิจ	ตัวอย่างเหตุการณ์ความเสี่ยง
วิจัย	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมทีมวิจัย โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในงานวิจัยนั้น
การศึกษา	- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากการรับนักศึกษา - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากนักศึกษาเพื่อแลกกับผลการเรียน
บริการวิชาการ	- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการลดคิวเข้ารับบริการ - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการเพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

(3) การจัดซื้อจัดจ้าง ในประเด็นนี้ให้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตัวอย่างเช่น

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	ตัวอย่างเหตุการณ์ความเสี่ยง
การกำหนด TOR และราคากลาง	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง
การบริหารสัญญา	การเรียกรับสินบนจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อให้การตรวจรับงานไม่ตรงตามสัญญาหรือเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง

(4) การบริหารงานบุคคล ในประเด็นนี้ให้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในการบริหารงานบุคคล ตัวอย่างเช่น

การบริหารงานบุคคล	ตัวอย่างเหตุการณ์ความเสี่ยง
การสรรหาคัดเลือก	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน
การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การประเมินผลการปฏิบัติงาน	- การซื้อขายตำแหน่ง การรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดี ความชอบพิเศษ - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน - การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม

ตารางที่ 1 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กระบวนการงาน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558						
หมายเหตุ: ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558						
(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ						
การตรวจสอบคุณสมบัติ การศึกษาของนักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษา และสถานประกอบการ	1) การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ประกอบด้วย - คำร้องขอตรวจสอบคุณสมบัติการศึกษา - สำเนาบัตรประชาชน - สำเนาใบรายงานผลการศึกษา (Transcript) หรือ สำเนาใบอนุปริญาบัตร - อื่น ๆ เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ - นามสกุล	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	2) การตรวจสอบคุณสมบัติฯ ของผู้ยื่นคำร้อง ขอตรวจสอบ คุณสมบัติการศึกษา	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบน แลกกับผลการตรวจสอบคุณสมบัติการศึกษา	1	2	2	ต่ำ
	3) การจัดทำหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบคุณสมบัติ การศึกษา	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
(3) การจัดซื้อจัดจ้าง						
งานจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธี ประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ (e- bidding)	1) จัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างและประกาศเผยแพร่แผนจัดซื้อ จัดจ้าง	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-

กระบวนการงาน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
	2) จัดทำร่างขอบเขตของงานและกำหนดราคากลาง	การเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน ของขวัญ ของกำนัล หรือ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (TOR) โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ	3	4	12	สูง
	3) จัดทำเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) และเสนอขอความเห็นชอบ	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	4) เผยแพร่ประกาศเชิญชวนและเอกสารประกวดราคา	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	5) ผู้เสนอราคายื่นเสนอราคาผ่านระบบ e-GP โดยเสนอราคาได้เพียงครั้งเดียว	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	6) คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ดำเนินการพิจารณาผลและจัดทำรายงานผลการพิจารณาพร้อมความเห็นเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงาน	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	7) จัดทำรายงานผลการพิจารณาและอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	8) ประกาศผู้ชนะการเสนอราคา	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	9) รอระยะเวลาการอุทธรณ์	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
(4) การบริหารงานบุคคล						
การสรรหา เลือกสรร บรรจุ และแต่งตั้ง (การสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป)	1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	2) ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่ 1/2567	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-

กระบวนการงาน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
	3) ประกาศรับสมัคร ก่อนวันสมัครไม่น้อยกว่า 7 วัน / รับสมัครออนไลน์ 24 ชั่วโมง / ตรวจสอบคุณสมบัติ ออนไลน์ / เปิดระบบให้จ่ายเงิน	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	4) ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิประเมินสมรรถนะครั้งที่ 1 / เตรียมการประเมินสมรรถนะครั้งที่ 1	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	5) การดำเนินการประเมินสมรรถนะครั้งที่ 1 สอบ ข้อเขียน	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจาก ผู้สมัครสอบเพื่อแลกกับการได้รับการสรรหา และเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงาน ราชการทั่วไป	3	3	9	สูง
	6) ตรวจสอบข้อสอบ และประมวลผล	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	7) ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิประเมินสมรรถนะครั้งที่ 2 สัมภาษณ์	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	8) การดำเนินการประเมินสมรรถนะครั้งที่ 2 สอบ สัมภาษณ์	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจาก ผู้สมัครสอบเพื่อแลกกับการได้รับการสรรหา และเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงาน ราชการทั่วไป	3	3	9	สูง
	9) ประมวลผลคะแนน	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	10) ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่ 2/2567 รับรองผลการสรรหา	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	11) ประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการสรรหาและเลือกสรร	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-
	12) รายงานตัว และเริ่มปฏิบัติงาน (เริ่มจ้าง)	ไม่มีความเสี่ยง	-	-	-	-

ตารางที่ 2 แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558							
หมายเหตุ: ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558							
(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ							
กระบวนการ การตรวจสอบคุณสมบัติ การศึกษาของนักศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษาและสถาน ประกอบการ	การใช้อำนาจหน้าที่ในการ เรียกรับสินบนจากแลกกับ ผลการตรวจสอบคุณสมบัติ การศึกษา	ต่ำ	กำหนดมาตรการการตรวจสอบ คุณสมบัติการศึกษาของนักศึกษา	1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบสำเนา ใบรายงานผลการศึกษา (Transcript) หรือสำเนาใบอนุปริญาบัตรจากระบบ ฐานข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา 2. รับรองเอกสารที่ขอตรวจสอบ โดยนาย ทะเบียนที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภา สถาบันวิทยาลัยชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบ 3. จัดทำประกาศไม่ให้มีการเรียกรับสินบน ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง 4. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่อง ร้องเรียนทุจริตเพื่อการแจ้งเบาะแส	ต.ค. 2566 - ก.ย. 2567	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองมาตรฐาน การศึกษาและ วิจัย

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
(3) การจัดซื้อจัดจ้าง							
กระบวนการ งานจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธี ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ขั้นตอนการดำเนินงาน จัดทำร่างขอบเขตของงาน และกำหนดราคากลาง	การเรียกเงิน ทรัพย์สิน ของขัวญ ของก้านล หรือ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับ การกำหนดร่างขอบเขต ของงาน (TOR) โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับบริษัทฯ	สูง	1) สถาบันฯ กำหนดนโยบายและ มาตรการการป้องกัน การรับสินบน	1) สถาบันฯ กำหนด/ปรับปรุง นโยบาย และมาตรการการป้องกันการรับสินบน	พ.ค. - ก.ย. 2567	ไม่ใช้ งบประมาณ	กลุ่มพัสดุ
			2) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่าง ขอบเขตของงานและกำหนดราคา กลาง	2) ดำเนินการจัดทำคู่มือหรือมาตรฐาน การปฏิบัติงาน	พ.ค. - ก.ย. 2567	ไม่ใช้ งบประมาณ	กลุ่มพัสดุ
			3) มีขั้นตอนการตรวจสอบการมี ส่วนได้ส่วนเสียระหว่างคู่สัญญา	3) จัดทำแบบรับรองการตรวจสอบผู้มี หน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นผู้มีส่วนได้ เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอและให้คณะกรรมการ ลงนามรับรองในแบบรับรองฯ ดังกล่าว	มิ.ย. 2567	ไม่ใช้ งบประมาณ	กลุ่มพัสดุ
			4) ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ ได้รับความรู้เรื่องกฎ ระเบียบ ที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการ จัดซื้อจัดจ้าง	4) ให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุ เข้า รับการอบรมเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง	เม.ย. - มิ.ย. 2567	3,200	กลุ่มพัสดุ

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
				5) จัดทำหนังสือเวียน พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การให้หรือรับ ของขวัญของเจ้าหน้าที่ของ รัฐ พ.ศ. 2565 เพื่อให้บุคลากรรับทราบถึง กฎหมายดังกล่าว	พ.ค. 2567	ไม่ใช้ งบประมาณ	กลุ่มพัสดุ
(4) การบริหารงานบุคคล							
กระบวนการ การสรรหา เลือกสรร บรรจุ และแต่งตั้ง (การสรรหาและเลือกสรร พนักงานราชการทั่วไป)							
ขั้นตอนการดำเนินงาน การดำเนินการประเมิน สมรรถนะครั้งที่ 1 สอบ ข้อเขียน	การใช้อำนาจหน้าที่ในการ เรียกรับสินบนจากผู้สมัคร สอบเพื่อแลกกับการได้รับ การสรรหาและเลือกสรร เพื่อจัดจ้างเป็นพนักงาน ราชการทั่วไป	สูง	ป้องกันการกระทำทุจริต กรณี ข้อสอบรั่วไหล	จ้างสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ และมีมาตรฐานดำเนินการจัดสอบ ข้อเขียน	ก.พ. – เม.ย. 2567	237,200	กลุ่มบริหารงาน บุคคล กองบริหาร ทรัพยากรบุคคล

กระบวนงาน/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การดำเนินการประเมิน สมรรถนะครั้งที่ 2 สอบ สัมภาษณ์	การใช้อำนาจหน้าที่ในการ เรียกรับสินบนจากผู้สมัคร สอบเพื่อแลกกับการได้รับ การสรรหาและเลือกสรร เพื่อจัดจ้างเป็นพนักงาน ราชการทั่วไป	สูง	ป้องกันการใช้อิทธิพลของกรรมการ สอบสัมภาษณ์	1. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ เฉพาะตำแหน่งไม่น้อยกว่า 3 คน 2. มีเกณฑ์กลางในการให้คะแนน 3. กรรมการสอบสัมภาษณ์ประชุมหารือ กัน ภายหลังจากเสร็จสิ้นการสอบ สัมภาษณ์ภายในวันนั้น เพื่อถ่วงดุล อำนาจของกรรมการในการให้คะแนน ที่เกินจริง	ก.พ. – เม.ย. 2567	180,000	กลุ่มบริหารงาน บุคคล กองบริหาร ทรัพยากรบุคคล